

Gemeente Leusden

Raadsvoorstel

Zaaknummer	152368
Datum raadsvergadering	11 april 2024
Portefeuillehouder	W.R. Vos
Onderwerp	Sportaccommodatiebeleid

Voorstel

Het college stelt u voor:

1. Het rapport (Visie op) sportaccommodatiebeleid vast te stellen als de input vanuit het sportperspectief voor de opgaven die voortkomen uit de komende projecten, zoals de herontwikkeling van De Korf, visie Burgemeester Buiningpark- en Jan Banninkpark en MFC Achterveld.
2. Op basis van het rapport "(Visie op) sportaccommodatiebeleid" in te stemmen met de volgende investeringen op *kortere termijn*:
 - 2.1 In 2024 de Red Caps te voorzien van een hek om het veld; De investering (indicatief €30.000) te dekken uit het budget renovatiegelden MJOP 2024.
 - 2.2 In 2025 een beach handbalveld (LHV) aan te leggen in het Burgemeester Buiningpark; De kosten hiervan ad €45.000 te dekken uit het budget voor renovatie van de asfaltvelden, MJOP (€38.000) en het restant mee te nemen bij de Kadernota 2025.
 - 2.3 In 2027 een natuurgrasveld (veld 5) bij Roda '46 te vervangen door een kunstgrasveld. Hierbij zal de huursom voor Roda '46 gebaseerd zijn op 60% van de instandhoudingskosten. Tezijnertijd wordt dit op de juiste wijze financieel verwerkt.
3. Op basis van het rapport "(Visie op) sportaccommodatiebeleid" de onderstaande voornemens voor de *langere termijn* vast te stellen op het gebied van sport- en beweegaccommodaties als input/richting voor herontwikkeling van De Korf, visie Burgemeester Buiningpark en Jan Banninkpark en MFC Achterveld:
 - 3.1 Voornemen om in Achterveld een nieuwe sportzaal te realiseren ter vervanging van de huidige sportzaal.
 - 3.2. Voornemen om de sporthal in De Korf te vervangen door een reguliere sporthal met meerdere scheidingswanden, tribunecapaciteit, geïntegreerde verenigingsruimte in combinatie met horeca op of nabij de huidige locatie.

Aanleiding

Onderzoekbureau Synarchis heeft de opdracht gekregen om sportaccommodatiebeleid te formuleren: visie, kaders en scenario's op basis van inventarisatie van behoefte en analyse van huidige binnen- en buitensport- accommodatie.

Dit in navolging van het College Uitvoeringsprogramma 2.4: *Beleid voor sport wordt primair opgesteld om antwoord te kunnen geven op opgaven die voortkomen uit een aantal belangrijke*

komende projecten, zoals de herontwikkeling van De Korf, visie Burg. Buiningpark- en Jan Banningpark en MFC Achterveld; Dit betekent dat het beleid ook richting geeft aan het beleid voor sportaccommodaties en daarmee het vastgoedbeleid.

In de laatste 10 tot 15 jaar zijn accommodaties verdwenen en er zijn nieuwe gekomen: multifunctionele centra als Antares, Atria, Achterveld en de sporthal Burgemeester Buiningpark. De Korf en sportzaal Achterveld moeten op kortere termijn worden vervangen. Een belangrijke ontwikkeling is dat Leusden en Achterveld de komende jaren zullen groeien. Al deze elementen zijn van belang voor het faciliteren van sport en bewegen in Leusden nu en in de toekomst.

Doel

Het onderzoek is gericht op de volgende doelen c.q. resultaten:

- Een visie op sport en bewegen gerelateerd aan benodigde accommodatie
- Een basis voor sportaccommodatiebeleid, waaronder het vastgoedbeleid en het (binnen- en buiten-) sportaccommodatiebeleid;
- Input vanuit sportperspectief voor de benodigde beleidsontwikkeling rondom een aantal belangrijke komende projecten, zoals de herontwikkeling van De Korf, visie op Burgemeester Buiningpark en Jan Banninkpark en MFC Achterveld.

Het rapport is onder meer gebaseerd op data vanuit enquêtes en interviews met stakeholders.

Argumenten

1. Actualisatie van de Leusdense visie op sport (-accommodatie) is nodig.

We kijken nu anders aan tegen het belang van sport en bewegen dan een decennium geleden. Sport en bewegen zijn niet alleen doel op zichzelf maar worden nu ook en meer nog gezien als activiteiten die de vitaliteit en welzijn van mensen kan verhogen of behouden. In het Sport- en Beweegakkoord dat aansluit bij het beleidslader Sociaal Domein "Thuis in Leusden" zijn ambities geformuleerd waarvoor een goed accommodatie-aanbod voorwaardelijk is. Eén daarvan is een toekomstbestendige sportinfrastructuur die uitnodigend, faciliterend en toegankelijk is voor iedereen. Gemeente Leusden faciliteert geen topsport maar investeert in de waarde van sport en bewegen voor de samenleving als geheel en iedere individuele inwoner.

Synarchis heeft in het rapport deze visie op sport nader ingevuld en vertaald naar de accommodatiebehoefte. Het rapport levert een ambitie vanuit sport en bewegen en vormt daarmee één onderdeel voor komende ontwikkelingen, zoals de herontwikkeling van De Korf, het Burgemeester Buiningpark en MFC Achterveld.

De suggesties van Synarchis wat betreft sport en bewegen in de buitenruimte worden meegenomen in het nog te formuleren omgevingsprogramma. Het feit dat de helft van de inwoners van Leusden in de openbare ruimte sport, rechtvaardigt beleidsaandacht en realisatie dat begint met het formuleren van de ambitie op dit gebied.

2. Het Burgemeester Buiningpark kan op korte termijn al worden versterkt.

Deze investeringen kunnen op kortere termijn worden uitgevoerd omdat zij de verdere ontwikkelingen van het Burgemeester Buiningpark niet in de weg staan, ervan uitgaande dat Roda '46 en de Leusder Handbalvereniging blijven bestaan op de huidige locatie.

2.1. Een hek om het veld van de Red Caps (honk- en softbalvereniging) geeft meerwaarde en bestaanszekerheid voor deze vereniging.

Op dit moment voldoet het veld van de Red Caps niet aan de juiste afmetingen. Door het plaatsen van een hoog hek wordt het veld kunstmatig vergroot. We verwachten dat de

locatiekeuze voor het zwembad in 2025 duidelijk is, maar de uitvoering van de bouw nog enkele jaren op zich laat wachten. Een hek kan eventueel worden meegenomen naar een andere locatie, mocht dat nodig zijn.

2.2. Een beach handbalveld bij Leusden Handbalvereniging (LHV) geeft een toegevoegde waarde aan het Burgemeester Buiningpark.

De LHV zal naar verwachting ook in ledental stijgen. Het permanent maken van het huidige beach handbalveld kan voorzien in de behoefte van de leden. Bovendien kan het veld door meerdere verenigingen worden gebruikt en toegevoegd worden aan de openbare ruimte nabij het skatepark en een openbaar basketbalveld.

2.3. Roda '46 heeft een tekort aan trainingscapaciteit en veel uitval van velden.

Het tekort aan trainingscapaciteit is al eerder geconstateerd op basis van een behoeftepeiling KNVB. Daarnaast zijn de velden met grote regelmaat onbespeelbaar vanwege de weersomstandigheden. Verwacht wordt dat Roda '46 de komende jaren zal groeien in ledental. Door een natuurgrasveld bij Roda '46 te vervangen door een kunstgrasveld met verlichting is dit knelpunt opgelost. In overleg met Roda'46 worden afspraken gemaakt over medefinanciering door de voetbalvereniging (60%). Te zijner tijd volgt een separaat voorstel.

Omdat er veel ontwikkelingen zijn op het gebied van de infill (zand, kurk etc.), is het verstandig de pilots hieromtrent af te wachten om in 2026 de juiste en meest duurzame keuze te kunnen maken. Waarna de voorbereidingen getroffen kunnen worden voor aanleg in 2027.

De voetbalacademie Midden-Nederland huurt een voetbalveld dat Roda nu niet nodig heeft. De voetbalacademie moet over een veld beschikken en gebruik kunnen maken van kleedruimtes als het mee wil doen in de KNVB-competities. Inzetten op samenwerking (o.m. afspraken maken over het delen van velden) tussen Roda '46 en de voetbalacademie Midden-Nederland lijkt de beste weg.

3. De te maken keuzes (ambities) voor de herontwikkeling van de Korf en het Burgemeester Buiningpark, MFC Achterveld en de locatiekeuze voor het zwembad hangen direct met elkaar samen.

In het rapport worden varianten geschetst voor de sportfuncties en -locaties in Leusden en Achterveld en worden suggesties gedaan voor sport in de openbare ruimte.

De keuzes die op basis van dit onderzoek worden gemaakt, kunnen samen met het nog te formuleren cultuur(accommodatie)beleid en maatschappelijk vastgoedbeleid worden gezien als input voor de uitwerking van de opdrachten die er liggen voor wat betreft De Korf en Burgemeester Buiningpark, Jan Banninkpark en voor de sportzaal in Achterveld.

Synarchis heeft suggesties gedaan voor versterking van het Burgemeester Buiningpark zoals het betrekken van het Banninkpark, de opgave rond het zwembad, de mogelijkheden voor het verduurzamen van clubgebouwen en realisatie van extra parkeergelegenheid (en daarmee ook meer ruimte voor evenementen op het sportpark).

Aan elke keuze hangt een flink investeringsbudget. Omdat er geen budgetten zijn begroot voor deze opgaven, moet de raad afwegingen maken tussen dat wat vanuit sportperspectief en maatschappelijke waarde nodig is en de kosten die daarmee zijn gemoeid. Combinaties met onderwijs-, welzijns- en cultuurfuncties kunnen financiële ruimte geven. We leggen u de voorstellen voor vanuit een redelijk ambitieniveau dat past bij de groei van Leusden, en

daarmee een toename in ledental van sportverenigingen en de ambities vanuit het beleidskader Sociaal Domein en het Sport- en Beweegakkoord.

3.1 Een nieuwe sportzaal in Achterveld faciliteert het onderwijs Achterveld en de verenigingen in Achterveld en Leusden optimaal.

De bezetting van de sportzaal nu is matig tot onvoldoende. Het onderwijs in Achterveld heeft voldoende aan een gymzaal dat kan worden gedeeld door de scholen.

Een sportzaal zoals er nu staat, kan meer ruimte bieden voor sportverenigingen, met name om de druk op de accommodaties in Leusden in de wintertijd voor wat betreft de trainingen te verkleinen. Een sportzaal biedt daarnaast meer mogelijkheden voor combinaties met andere functies zoals vanuit welzijn.

Synarchis noemt voor zowel clustering met de scholen als clustering met de sportaccommodaties op het sportpark de voordelen (p.49). Vanuit sportperspectief is de clustering met de sportaccommodaties in het sportpark aantrekkelijker dan clustering met de scholen. Maar de scholen moeten (wettelijk) wel binnen een straal van 1 km liggen.

Het zal van de locatie van de nieuwe scholen en de gesprekken met het onderwijs en de sportaanbieders afhangen wat het zwaarst moet wegen: clustering met de scholen of op het sportpark.

Kostenraming indicatief: €5.247.000

3.2.1 Op basis van het sportgebruik heeft Leusden 2 sporthallen nodig.

De sporthallen hebben nu geen hoge bezettingsgraad ("is bijna voldoende te noemen"). Maar om het verenigingsgebruik goed te kunnen faciliteren is een 2^e sporthal naast het Burgemeester Buiningpark wel noodzakelijk, zeker met groeiende ledentallen van de verenigingen (circa 25%) in de toekomst.

3.2.2 De Green Giants (basketbalvereniging) en daarmee ook de andere verenigingen worden goed gefaciliteerd.

De Green Giants is een vereniging die een snelle groei heeft doorgemaakt. Door een iets grotere maatvoering dan de huidige sporthal heeft de Green Giants geen dispensatie meer nodig van de Bond omdat er voldoende uitloop is om de velden heen. Daarnaast kan de druk op de trainingsuren voor de verenigingen worden beperkt doordat de Green Giants haar trainingen geconcentreerder kan aanbieden. Met een slimme indeling kunnen meerdere verenigingen tegelijk trainen.

3.2.3 Een verenigingsruimte wordt nu erg gemist in de Korf.

Een ruimte om na de training nog na te zitten met horeca maakt de vereniging tot een echte vereniging door meer onderlinge binding. Dat sluit niet uit dat de verenigingsruimte door meerdere verenigingen kan worden gedeeld.

3.2.4 Een sporthal op of nabij de huidige locatie van de Korf is voor de scholen nodig en door de verenigingen gewaardeerd.

Voor de scholen is de huidige locatie een goede omdat het binnen de afstand van 1 kilometer van de scholen is gesitueerd. De kinderen kunnen lopend naar het bewegingsonderwijs, er hoeven geen vervoerskosten te worden gemaakt en de reistijd is beperkt.

De verenigingen waarderen de huidige locatie vanwege de bereikbaarheid, de parkeergelegenheid en de sociale veiligheid. Dit zijn aspecten die bij de nieuwe accommodatie ook weer van belang zijn.

Kostenraming indicatief: €10.290.000

Financiële doorwerking kapitaalslasten in de meerjarenbegroting

De geschatte investering in een nieuwe sporthal De Korf en de sportzaal in Achterveld bedragen samen €15,5 miljoen. De afschrijvingstermijn voor gebouwen is 40 jaar. Op basis van deze termijn en een rente van 4% komen de kapitaallasten op €915.000 in het eerste jaar. Dit bedrag loopt jaarlijks terug. In de reserve onderwijshuisvesting is €3.190.000 gereserveerd voor 2 gymzalen. Dit 'voordeel' is verwerkt in bovenstaande berekening. Doordat de bestaande gebouwen zijn afgeschreven en er in de begroting (nog) geen rekening is gehouden met deze investeringen nemen de kapitaalslasten in het eerste jaar in de begroting toe met €915.000.

Alternatieve scenario's

Kiezen voor andere varianten heeft gevolgen voor het kwalitatieve en kwantitatieve accommodatie aanbod. Keuze voor mindere of geen investeringen zal in de toekomst de sport(verenigingen) minder volledig of niet meer kunnen faciliteren. De voorstellen vormen tezamen het ambitieniveau dat past bij het aantal inwoners en het sportgedrag van de huidige en toekomstige Leusdenaren en Achtervelders.

Keuze voor de plusvariant voor De Korf brengt hogere investeringskosten met zich mee. Deze variant is niet noodzakelijk.

Wat betreft de aanleg van het kunstgrasveld bij Roda '46 kan worden aangemerkt dat er al enige trainingscapaciteit wordt gewonnen als er lichtmasten bij veld 2 worden geplaatst. De voetbalvereniging moet dit zelf bekostigen. De meerwaarde van deze investering weegt echter lang niet op tegen de meerwaarde van een kunstgrasveld.

Risico's

- Bij langer uitstellen van de realisatie van de vervanging van De Korf en de sportzaal in Achterveld kunnen er zich gebreken voor gaan doen en zal er vervanging of groot onderhoud gedaan moeten worden. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om -alleen al vanwege kwaliteit en veiligheid- noodzakelijk onderhoud of investeringen in installaties die niet meer renderen als de accommodatie nog maar een paar jaar open is. Dit betekent extra kosten.
- Onvoldoende integraliteit: De trajecten in het College Uitvoeringsprogramma met betrekking tot de Leefomgeving vragen om een integraal strategisch kader. De input vanuit sport en bewegen is met dit rapport één van de pijlers onder het integraal accommodatiebeleid. De volgende stappen in de ontwikkeling van De Korf, het Burgemeester Buiningpark, het MFC in Achterveld en de sportaccommodaties hangen sterk samen. Vertraagde input of oppakken van onderdelen kan het gehele proces meenemen in vertraging waardoor het "op de lange baan" terecht kan komen.
- Onvoldoende financiële middelen: De voorstellen vragen om hoge investeringen. Nogmaals: het zijn richtlijnen als basis voor verdere uitwerking in samenhang met de andere ontwikkelingen. De raad zal de maatschappelijke waarde van sport, en de ambities zoals eerder verwoord bij de verdere planvorming, moeten afwegen tegen de benodigde middelen. De ramingen zijn indicatief omdat er bij combinatie van functies andere ramingen kunnen ontstaan. Die mogelijke combinatie van functies zijn nog niet helder. Deze combinaties zullen duidelijker moeten worden bij de formulering van een programma van eisen voor De Korf, een visie op het Burgemeester Buiningpark en een integraal (vastgoed-)programma voor Achterveld.

Plan van aanpak/tijdsplanning

Zoals eerder aangegeven is de uitwerking van dit rapport afhankelijk van andere keuzes die gemaakt worden op het gebied van accommodaties in Leusden en Achterveld. In maart/april 2024 worden eerste bouwstenen vastgesteld: cultuurbeleid, sportaccommodatiebeleid en scenario-keuze voor zwembad Octopus (zie bijlage 3 en 4). De planning voor de uitwerking van het gekozen scenario voor het zwembad is afgebakend: dat moet in 2030 zijn afgerond en zal daarom in 2024 moeten starten.

Communicatie

De stakeholders worden geïnformeerd. Zij hebben aangegeven bij de projecten Burgemeester Buiningpark, De Korf en MFC Achterveld betrokken te willen worden. Wij zullen hen dus zeker betrekken.

Bijlagen

1. Collegevoorstel Sportaccommodatiebeleid, 152368
2. Rapport (Visie op) sportaccommodatiebeleid, Synarchis, december 2023, 152368
3. CONCEPT Cultuurnota Gemeente Leusden Cultuur dichtbij – kiezen voor cultuur in Leusden 2024-2028, 153038
4. Zwemmen in Leusden, toekomstscenario's zwembad Octopus met 6 bijlagen, 152379

Het college van de gemeente Leusden,

R.B. van den Brink
directeur-secretaris

F.T.J.M. Backhuijs
wnd. burgemeester

Gemeente Leusden

Raadsbesluit

De raad van de gemeente Leusden:

Besluit op basis van het voorstel van het college van 27 februari 2024, nummer: 152368

b e s l u i t:

1. Het rapport (Visie op) sportaccommodatiebeleid vast te stellen als de input vanuit het sportperspectief voor de opgaven die voortkomen uit de komende projecten, zoals de herontwikkeling van De Korf, visie Burgemeester Buiningpark- en Jan Banninkpark en MFC Achterveld.
2. Op basis van het rapport "(Visie op) sportaccommodatiebeleid" in te stemmen met de volgende voornemens op *kortere termijn*:
 - 2.1 In 2024 de Red Caps te voorzien van een hek om het veld; De investering (indicatief €30.000) te dekken uit het budget renovatiegelden MJOP 2024.
 - 2.2 In 2025 een beach handbalveld (LHV) aan te leggen in het Burgemeester Buiningpark; De kosten hiervan ad €45.000 te dekken uit het budget voor renovatie van de asfaltvelden, MJOP (€38.000) en het restant mee te nemen bij de Kadernota 2025.
 - 2.3 In 2027 een natuurgrasveld (veld 5) bij Roda '46 te vervangen door een kunstgrasveld. Hierbij zal de huursom voor Roda '46 gebaseerd zijn op 60% van de instandhoudingskosten.
3. Op basis van het rapport "(Visie op) sportaccommodatiebeleid" de onderstaande voornemens voor de *langere termijn* vast te stellen op het gebied van sport- en beweegaccommodaties als input/richting voor herontwikkeling van De Korf, visie Burgemeester Buiningpark en Jan Banninkpark en MFC Achterveld:
 - 3.1 Voornemen om in Achterveld een nieuwe sportzaal te realiseren ter vervanging van de huidige sportzaal in combinatie.
 - 3.2. Voornemen om de sporthal in De Korf te vervangen door een reguliere sporthal met meerdere scheidingswanden, tribunecapaciteit, geïntegreerde verenigingsruimte in combinatie met horeca op of nabij de huidige locatie.

Besloten in de openbare raadsvergadering van 11 april 2024

I. Schutte - van der Schans
griffier

F.T.J.M. Backhuijs
voorzitter